

3,5 millioner „overskudd“ på landssvikoppgjøret hittil

90800 saker undersøkt, — 2800 står igjen

(HP) I oppgjøret med landssvikernes stod det pr. 1. januar bare igjen 2800 saker, og man regner at oppgjøret ialt vesentlig vil være avsluttet til sommerferien i år, forteller byråchef Bloch i justisdepartementet under en samtale med Høires Pressekontor.

97 pct. av sakene var undagjort ved nyttårsskiftet, det vil med andre ord si at det er undersøkt ialt 90 800 saker, hvorav ca. 49 200 saker har resultert i dom og straff for landssvik. 2 400 av disse dommer falt ved lagmannsrett, 18 600 ved Høyesterett eller byrett, 3 100 ved forelegg på frihetsstraff og 25 100 ved forelegg på bøter eller fratagelse av rettigheter. 36 000 saker er henlagt, og i 5 600 tilfelle er påtale unnlatt.

Av de saker som ennå står igjen, skal 110 op for lagmannsrett, ca. 1 750 skal behandles ved herredsrett eller byrett, 250 ved forelegg om frihetsstraff og 650 ved forelegg om annen straff.

Man regner med at når hele oppgjøret er avsluttet, vil rundt regnet 20 000 landssvikere være idømt frihetsstraff. Idag er det 1 700 som soner sin straff, og 13 200 som er ferdig med den. Ved nyttår var 19 600 idømt frihetsstraff, men som kjent er det flere tusen som får betinget dom, dersom denne lyder på 6 måneder eller mindre.

Av saker som ikke er behandlet, faller nesten halvparten på Oslo, og man

må nok være forberedt på at hele dette året vil gå med før oppgjøret kan sies å være ferdig for Oslos vedkommende. Av de 110 gjenstående lagmannsrettssaker er således hele 45 fra Oslo. Videre har Hålogaland lagmannsrett endel igjen, likeledes Rogaland, Østfold og Hedmark. Man må naturligvis også være opmerksom på at Høyesterett kommer til å beskjeftige sig med landssviksaker et godt stykke ut i 1950.

Austagder var det fylke som var først ferdig med sine landssviksaker. Fylket står i en særstilling, idet det ekstraordinære statsadvokatembede der blev nedlagt allerede høsten 1946.

— Hvor store er statens inntekter og utgifter på oppgjøret?

— Man kan naturligvis ikke regne ut hvor meget vårt land har tapt på landssvikernes, tapet strekker sig jo langt ut over de utgifter man har hatt ved oppgjøret. Den skade disse folkene har gjort sitt land, kan ikke bare måles i penger. Når det gjelder de direkte administrasjonsutgifter, er disse inntil 1. juli 1950 beregnet å skulde utgjøre ca. 153 120 000 kroner. Derav er utgiftene til fengsels- og tvangsarbeidsvesenet alene satt til 80 281 000 kroner.

Hvad inntektene angår, er disse beregnet til ca. 156 714 000 kroner innen samme tid. Av denne sum vil det inngå for arbeid utført av fanger 15 663 000

Man har altså på dette budgett et «overskudd» på over 3 millioner kroner ved landssvikoppgjøret.

Skal man imidlertid regne med den sum som ved straffeutmålingene er fastsatt, enten i form av bøter, inndragninger eller erstatninger, kommer man op i et tall av 227,3 millioner kr. Den samlede sum for bøter utgjør 48,8 millioner, for inndragninger 11,8 millioner, og den samlede erstatning lyder på 66,1 millioner kroner. Disse summer blev altså fastsatt ved dom eller forelegg, men på grunn av de mange vanskelige økonomiske forhold blandt de dømte, regner man ikke å få inn mer enn opimot ½ av denne summen. Pr. i dag er det kommet inn 130,9 millioner kroner hver måned. Innbetalingen er nu 57 pct. av summen fastsatt ved dom.

— Hvordan innregistreres landssvikernes i domsarkivet?

— Av praktiske grunner blir de registrert som vanlige straffede personer.

— Det følger naturligvis ulemper med denne ordningen, uttaler byråchef Diesen i justisdepartementet. — Selv «mindre» landssvikere får et evig stempel på sig, og får vanskeligheter f. eks. når de skal søke innreisefatellatelse i utlandet. Det har vært arbeidet med en annen ordning — også for vanlige lovbrøyttere, men det har vært meget vanskelig å finne en brukbar løsning på spørsmålet.

Tønshov Berg 19/3-1949.

100227